



1933—1936...

„Pă mai aduceți aminte?...  
Acum trei ani... Da, acum trei  
Nici unu, nici doi: acum trei  
Mă apărut la chioscuri o fișică  
formatul „Biletelor de Papagal”,  
eu exemplarul: „bravo!”

„Zine-ar fi crezut?... Cu acest  
năruș implinim al treilea an de  
stenfă. Și n'am avut decât re-  
șta și curajul tinereții, n'am avut  
cât dorul de-a îndrepta ce-i de  
dreptat și de a arde în locul puri-  
tor al satinei tot ce nu face  
ste neamului nostru de urmași  
dacilor atât de purități și-ai  
manilor atât de majestuoși.

„Ba am avut ceva: 370 lei luați  
împrumut, după ce fondul pen-  
sionat s'a irosit ca tămăia  
între vorbele din cari jeseam  
noi de „cum o fi...”

„Și-apoi... Și-apoi? A dat Dumne-  
de s'au găsit oameni cari au  
fost alături de noi, cari s'au sim-  
țământă și știind că mai e cineva  
ce spune cu glas tare tot ce are  
să zică și care darbașă de mi-  
șă pe toți potlogarii, pe toți pro-  
prietarii României Mari sau pe cei  
cezi dela rădăcină. Și „bravo!”  
militel a devenit mai măritel.

„Nu știm or fi voit oamenii să  
urajeze munca desinteresată a  
tineri sau le va fi plăcut  
bucurea noastră, dar ne vedem,  
câteva timp, cu formatul a doua  
și mărit. Nu pentru că toți abo-  
nii și-a fi plătit datoria către noi,  
pentru că am avut bani câști-  
ți și puși deoparte. Ci din dorul  
de a dat cât mai mult acelor a că-  
re suntem într'adevăr dragi,  
din dorul de-a face ceva cât mai  
efect, cât mai mulțumitor și dacă  
poate, cât mai mare.

„Nu ne am ales cu nici un câștig ma-  
joral depe urma acestui „Bravo!”  
care-l vedeți mărit și cu picio-  
le în al patrulea an de existență.  
Că ce-a adus al lui a fost. Ba  
te și ceva dela noi, ceva din  
finul nostru câștig din altă trudă.  
Că nimeni nu ne poate lua mul-  
țimea sufletească de-a-l fi dus  
spate pe urcușul drumului ce-  
rei trei ani, nimeni nu ne poate  
a satisfacția de-a fi îndreptat  
toate rele prin scrisul nostru  
lectiv, sincer și inspirat numai  
bune intențiuni.

„Dar dacă nu vă dăm tot ceace  
am putea și u'am ști da, nu e  
din pricina noastră, nici din  
a bunilor noștri sprijinitori, ci  
ceea a celor cari refuzând  
și facă bagatela datoriei față de  
ne șilesc să ne câștigăm siri-  
necesar al existenței în alte  
țări, ceace ne răpește un timp  
cărui roade le-am putea pune  
dispoziția cititorilor noștri.

„Să nădărdum însă că, în de-  
usul celui de-al patrulea an vi-  
ne va fi o realizat.

## 10.000 iugăre!...

— A cui e firma „Patria” din Arad? —

Ne-am exprimat, într'un număr trecut, curiozitatea, dacă d. Cancicov, subsecretar de stat la domeniul, aflase de o curioasă poveste, cu niște păduri din județul nostru, mai cu seamă, că dsa fusese prin partea locului. Revenim azi asupra „poveștii” cu amănunte și cu date.

Și povestea noastră începea: a fost odată un polonez, Adam Kreskovicz-Potocky, care avea, în hotarele comunelor Gurahonț, Bucureava, Madrigești, Baia, Giulița, Vărădia de Mureș, Slatina, Mustești și Secaș, 10.000 jugăre cadastrale de pădure și 4.000 jugăre cadastrale pământ arabil. În luna Maiu 1918, polonezul a vândut proprietatea sa Băncii Croate — Országoz-Horvát Bank — din Budapesta, iar contractul de vânzare-cumpărare, a fost aprobat de guvernul maghiar la 18 Decembrie 1918, conform legii privitoare la restricțiile de înstrăinare a averilor imobiliare. Banca, a cerut judecătoriiilor Buteni-Radna, în 1919, Ianuarie 19 ca în baza contractului să transcrie proprietatea pe numele ei, cerere ce s'a și executat.

### Incepe scandalul

Statul Român s'a consolidat. Incepe exproprierea moșiilor și pădurilor. Ca să scape această moșie de exproprie, intră în joc firma „Patria” din Arad, care prezintă organelor agrare, un contract, cu care dovedește că ea a cumpărat această proprietate la data de 28 Septembrie 1918, scăpând astfel moșia de exproprie. Datele aceste sunt false — constatată denunțul comunelor numite mai sus, înaintat ministerului de domenii și din care extragem aceste — intrucât Banca Croată numai la 19 Ianuarie 1919 a transcris proprietatea pe numele său, deci cu aproape jumătate de an după ce o vânduse firmei „Patria”. În legătură cu aceste, este interesant de menționat, că Statul Român, a interzis dela 1 Decembrie 1918 înainte vânzarea proprietăților aparținătoare cetățenilor străini, fără o aprobare prealabilă din partea sa.

Dar denunțul nu se rezumă la aceste, ci după ce le-a expus le și analizează și afirmă, că banca budapestană a cumpărat moșia numai la 18 Decembrie 1919, prin urmare este imposibil ca între „Banca Croată” și firma „Patria”

să fi intervenit vre-o vânzare la data de 28 Septembrie 1918.

Mai cu seamă că domeniul a fost condus de bancă, prin delegatul său directorul Flesch, până în iarna anului 1921 și că „Patria” a preluat domeniul numai în 1922.

Deci, — conchide denunțul transcrierile au fost făcute numai cu scopul de a eluda legea și a împiedeca exproprierea, care s'ar fi aplicat imediat ce s'ar fi dovedit că moșia aparține unor cetățeni străini.

### A cui e „Patria”?

Dacă scandalul ar înceta aici, răul încă s'ar mai putea remedia. Dar denunțul — și informațiunile noastre particulare confirmă și completează, — spune că și acum majoritatea acțiunilor firmei „Patria” societate anonimă română

pentru industria lemnului, e în mâini străine și că Mișu Rappaport, directorul firmei, este numai exponentul grupului strein care deține aceste acțiuni.

Intr'adevăr, informațiunile noastre particulare, ne spun, că firma „Patria” este proprietatea Băncii italo-maghiare din Budapesta și a directorului ei general. — Mișu Rappaport e reprezentantul lor în România.

Alături de denunțatori, cerem și noi să se ordone o anchetă severă care să stabilească toate neregulile și să indice pe cei vinovați. Căci este inadmisibil ca bandele de minoritari și de străini, cu arma corupției în mână, să-și baia și mai departe joc de țara asta.

Radu Baltag

## Serbările

Sâmbătă și Duminecă, a avut loc, în cadrul unor mari serbări, instalarea P. S. Sale Episcopului Dr. Andrei Magier Crișanul. La acest eveniment, nu numai însemnat, ci de o importanță covârșitoare în viața Eparhiei Aradului, populația, atât cea din oraș, cât și cea din județ, a ținut să participe, într'un număr foarte frumos. Și a avut dreptate. Serbările au decurs sub semnul înălțător al unui intelectualism altoit de iubirea de aproapele, propovăduită de Biserica noastră strămoșească. După cum, Biserica primește și mângâie pe orice om, indiferent de categoria socială din care face parte, tot așa cuvântările rostite, și mai cu seamă cea a iubitului nostru Episcop, a mers în inima și sufletul fiecărui ascultător. Ori cari dintre ascultători, și 'n special intelectualii, au fost în credința, că P. S. Sa i s'a adresat lui, scoțându-l din mocirla vieții de toate zilele. Putem spera, în urma acestora, că intelectualii arădani, vor regăsi iarăș drumul Bisericii, a legăturii dintre ei și religie...

Frumusețea acestor serbări, — trebuie să notăm acest lucru pentru porteritate, — n'a putut rămâne neatinsă, de racilele cari întunecă viața arădană. Au fost și sunt oameni, cari fără nici un motiv, și-au exprimat nemulțumirea față de un punct sau altul din program. Dar să fim liniștiți: Nemulțumirea lor n'a stricat nimănu, — a reușit nu-

mai să-i așeze în adevărata lor lumină, să-i plaseze acolo unde le este locul: între intrigari.

### Virgilică și Iuân

... se despart în gara Arad. Virgilică își lăasă în grija lui Iuân toate procesele din acea zi, și, ca ăsta să nu uite de treburi, ținu ca din fereastra vagonului să-i repete îndreptările:

— Iuoane, să nu uii să-mi iai geanta...

— O iau!

— ... și bagă de seamă la...

— Bag!

— ... și scoate citația...

— Scot!

— ... și bagă și petiția...

— Bag!

— ... nu uita să scoți nici...

— Scot!

— Bagă!..

— Bag!

— Scoate...

— Scot!

Bagă, scoate, scoate, bagă și trenul porni. Virgilică alunecă de parte pe... CFR, iar Iuân își făcu datoria de camarad cumsecade. Seara, sosind acasă, Virgilică ceru lui Iuân rezultatele și ăsta îi răspunse net:

— Măi, toată ziua am băgat, am scos, — am băgat, am scos și tot am băgat și tot am scos, și ce să-ți spun, dar apropo, ți-ai putea repara... una din mobilele ce le ai n'a stricat nimănu, — a reușit nu-

# „Electrica S. A.“ Nădlac...

— Cine ascunde adevărul și de ce? —

Cele scrise de noi despre „chestiunile interne“ (cum le-a numit dl. Harsány) ale „Uzinei electrice“ au stârnit un mare răsunet. — Se înțelege că sunt comentate în multe feluri, cari pe noi nu ne interesează. — Noi ne facem numai ecoul nădlăcanilor, cari s'au săturat ca să mai fie duși „cu zăhărelul“.

După apariția primului articol al nostru, noul contabil a fost la Nădlac (el locuiește în Rovine) să facă ... anchetă. — A rămas scandalizat că: „un ziarist de bulevard“ (oare cum o mai arăta asta?) se amestecă în ... „chestiunile interne“ ale acestei uzini. — Ba, ce-i mai mult, indignarea și-a manifestat-o într-o „rumunească“ atât de perfectă, că a fost înțeles până și de „românii“ Májor și Drasztyl. După anchetă li-s'a comunicat românașilor „anchetați“ că sunt liberi și pot să plece. — Au rămas însă Drasztyl și Májor cu dl. Harsány să se... sfătuiască. — Ce s'or fi sfătuit, încă nu știm. — Ați văzut deci, cum s'a procedat! Știe dl. Dr. Grozda

de aceasta? Suntem siguri că nu! Dvs. vi-se raportează altfel și de acolo „încurcăturile“. —

Să Vă dăm un caz: Individul Drasztyl Francisc, care v'a spus că-i ... slovac, cu ocazia tabloului ce a fost cerut de cercul de recrutare din Arad, a declarat că este ... german. — În realitate este ... ungar, născut la Sibiu. — Iată cum, buna credință a Dvs. este înșelată!

Celalalt, Major, v'a declarat că-i ... român. — Aceasta numai Dvs. pentruca înaintea altor foruri să declare că-i ... maghiar! De ce această „dublă naționalitate“? Este Májor ... cameleon?

Din cele de mai sus se vede că există „cineva“ care ascunde adevărul! Da! Dar am vrea să știm de ce? Cine are interesul? Și până când? —

Propos de Drasztyl! Știe dl. Dr. Grozda că aceasta se mai ocupă și cu confecționarea aparatelor de radio? Dacă da, ce măsuri a luat? Am cerut și o vom cere până

la sfârșit, ca Drasztyl să fie imediat dat afară din birou și înlocuit cu un român, care să știe și contabilitate și care să fie în permanență acolo, pentru a nu mai plăti contabilului, separat 2000 lei lunar. Suntem siguri că pentru 2500 - 2800 lei leafă lunară se va găsi și vre'un românaș. Indiferent cine va fi, însă e de dorit ca să fie nădlăcan, căci har domnului sunt destui șomeri cari se mulțumesc și cu acest salariu, iar Uzina n'ar pierde nimic! Ba, din contră, ar câștiga mult! Suntem informați că în Februarie se va ține adunarea generală anuală. Ei bine, cu această ocazie, românii din consiliul de administrație — în număr de cinci — an datoria morală de a da satisfacție opiniei publice, înlocuind pe Drasztyl, cu o persoană care este capabilă.

...Primăria comunei — care contribuie cu peste 400 mii lei anual, la această uzină are cavântul!

Rada Ciobanu

## Cinema „Bravo!“

**Cinema Central:** Dușman public No. 1, în rolul principal d. Ioachim Dabiciu, în regia Al. Constantinescu. Filmul este nat ca „producer“ de d. Dr. Țoiu.

**Cinema Corso:** Orașul care pierdut 14 milioane depe cinematografele. — Film senzational de aventuri. Punerea în scene de dnii Schillinger și K... — Eroul principal: băro făușu. Numai pentru adul (Ecoul).

## Nădlac

— Rău au mai ajuns ai noștri dom'le să vină șeitienui să facă baluri! Vedeți ce se 'ntâdă dacă se ceartă ai noștri, pe fleacuri: vin streinii să ne distringă. Că nu ne-au prea distrat, altă mâncare de pește, fapt noi nu suntem în stare nici de

— Cine ne-ar putea spune este „dictatorul“ Nădlacului?

— La balul șomerilor, casă fost Stroia ex-primar, care avea și insigna de... șomer-(primar)

— La petrecerea șeitienui Gilgor Vidican, (tânărul) a mis unui românaș 500 lei tu ne bate correspondentul. Bineșiere așa te porți? În felul ăsta vrei să-ți aperi neamurile? Cred că te-ai cumișit, dar se vede tot sub... papuc ai rămas.

— Una dintre prietenele lepu anume Zola tare îi place să „ocoșească“. Vorbește pe lumea de rău, ca și când noi știe cine e dansa. Vezi să ne cepem cu „chestia“ aia de seara, când a fost ceva „tare interesant“ înaintea lemnării Szücs, că nu știm ce-o să fie rezultatul. Caută-ți de treabă și lumea în pace!

— Popa Niculae, începe să cumișească. E prea târziu p... De noi tot nu vei scăpa nu îți vei ispăși pedeapsa!

## S. A. de Autobuze Mera & C

Birou și garaj:  
Str. Col. Paulian 10-12. Telefon

Casă de bilete:  
Octogonul Bul. Reg. Maria. Telefo

### AVIZ!

Aducem la cunoștința On. B. călător că am deschis o Casă bilete în localul Octogonului Bul. Reg. Maria (de partea m... nului Andrei), care stă la dispoziția On. public călător: pentru ferea biletelor, rezervarea loc și în tot ceea ce e în legătură cu Autobuzul.

Autobuzele sunt prevăzute cu curi numerotate.

Nu e îmbulzeală. La toată e asigurat locul numerotal.

Călătorie comodă, Legătură neapărat punctuală și sigură.

Bilete Tour-Retour cu reducere

## Ciudad

Băiețelul întreabă:

— Mămico, cine-i domnul care vine așa des pe la tine?

— E prietenul lui tăticul tău.

— Da? Dar atunci de ce întotdeauna când tăticu nu-i ac

Abonați „Bravo!“

## Sănnicolaul-Mare

— Societatea în nume colectiv „Dr. Căraianu & Aurel von Alfons Bitea“ a găsit o nouă sursă de câștig: vreau președinția partidului „Skoda“-ist din loc. Dar vai, la recenta reorganizare au văzut cu regret... rezultatul: nici un pro... bravo! strigă ei. Bine însă, dacă nu ne vreți voi, vă vrem noi și basta!...

— „Urlando Furioso“ zis „instructorul“ zis „Căcărează“ vrea să cânte la... radio, bine înțeles nu singur, ci cu societatea... Las' că te-am auzit noi la Sf. Sărbători, deci mai bine... „odată cu tăji, pe loc repaus... acasă!...“

— R. X. Dacă nu poți să ne trimiți numai la două săptămâni, atunci trimite mai mult deodată, ca să avem rezervă!

## Comlăuș

O doamnă nostimă dealtcum, dar fiind nemțoaică, s'a indignat când un domn i-a spus pe nume și a exclamat:

Mulțumesc lui Dumnezeu că deși sunt nemțoaică, tot nu sunt Ludă ca și altele, românce, la care nu poate merge omul, deși bărbatul e om cumsecade. O fi, dar nostima doamnă a uitat că n'a împlinit 40 de ani, când se zice că le vine nemților: „S'assagir, devenir raisonnable, se corriger. Și numai atunci dacă în noaptea când împlinește 40 de ani chefuește toată noaptea și nu doarme.

## Unei dudui

Promițând la toți bătae,  
Vezi să nu te poticnești,  
Căci uite care-i rezultatul  
Tu „pălmuind“, — îmbătrânești.

Ion

Med. Univ.

Dr. Tămaș Mihail  
medic dentist și boli de gură

Cons.: 9-12, 3-6.

Arad, str. Eminescu 10.  
etaj I, ușa No. 5.

● Când se vor pune în circulație autobusele noi?

● Până când societățile dansante vor prefera sălile instituțiilor publice, — prefectură, etc. — pentru baluri și ceaiuri? Avem, slavă Domnului, atâtea săli de dans. E timpul să ne desobisnaim a dansa în prefectură, între pereții sobri ai saletor de consiliu!

● Când se vor lua măsuri pentru a se 'nchide „barurile“ și „cafenelele“ — spelunci? Willy, Kornis, etc. așteaptă cu nerăbdare? Se apropie și... „calul lui Sf. Toader“ și nici o măsură!...

● De ce atâtea personalități cu lefuri grase în lojele gratuite? Și de ce loji gratuite la teatru și la cinema? Am mai înțeleg dacă ar beneficia micii lefegii și presa, dar... așa, e rușine! Atât de bine să le meargă teatrelor, încât să poată da chiar

bal reușit?... Inșă cu 300 lei intrarea și numai cu fracuri de ultima modă (cele demodate să nu mai fie admise) ca să fie și mai elegant și mai select, s'apoi de ce numai cu „bar“ de ce nu și cu „cabaret“, cu dansuri „foot-balistice“?

● De ce reuși atât de strălucit balul AMEFA?

● De ce nu se taie o fereastră la fumoarul teatrului?

● Cum de se 'ntâmplă ca Lăzărica Silvicu să 'mpuște o valpe?...

● Dar în definitiv, cine ne-a pus pe noi să 'ntrebăm atâtea?

## Hălmăgiu

— Goga și compania au dat o serenadă unei fete din jur. Ce s'a 'ntâmplat, ce nu, destul că, a doua zi toată lumea l-a 'ntrebat: Ce-ai făcut cu ciubărul?

— D. B. auzind că la Arad a murit un lustragiu și el fiind de meserie, suntem de părere să-și înainteze de urgență actele, cerând numirea sa în postul vacant.

— Oare faptul că cineva face altfel de politică decât doctorul, e motiv ca acesta să nu meargă să vadă nevasta grav bolnavă? Este o întrebare la care hălmăgenii așteaptă răspuns...

## Baia de criș

Intr'una din serile trecute, Reuniunea femeilor a aranjat un ceai. Cum era și natural, au participat și multe cucoane. Când s'a servit ceaiul, între cești, s'a nimerit și una mai lungăreață. Lucrul acesta a fost imediat observată de o cucoană — vorba aia, cine-i



loje gratuite? S'apoi beneficiarilor nu le plesnește obrazul?

● Când se va face revizuirea onorabilității celor decorați cu „coroane“, „stele“ și „colanuri“? Mulți au stat și prin pușcării!

● GLORIA când are de gând să aranjeze un

filământ, tot pâinea-i 'n gând! — care nu s'a putut răbda ci a zis: — Poștiți din asta lungă, că din ce-i mai lungă din ce-i mai mai bună!..

Credem că observația cucoanei mai trebuia complectată cu... ceva. Nu?

## Vinga

— De când e obiceiul — la domni — ca prietenii să-ți cerceze nevasta, la sanatoriu...? De ce o fi moda asta numai la Vinga?

— Locotenentul lui Tablé, moștenit de Tit Ionașiu — în realitate cumpărat și el nu se știe cu câtă parte din prețul global — a intrat în panică, — auzind de isprava cea mai nouă a deputatului — cerealist, care — zice-se — ar fi luat „la box“ pe primarul Timișorilor.

Nu cumva d. deputat i-o fi rezervând și dlui farmacist o... distracție la fel? N'o fi bai, pentrucă se va găsi cine să-i cânte durerile „Cantoru l., Vancsio“ n'a murit încă și așteaptă și alte prohoduri...